

blikket sidder inde med, uden efter megen Ængstelse og Overvindelse. Da Hans Majestæt Kongen indtrængende bad mig om at overtage dem, gjorde jeg det som Følge af, at jeg følte, at det var min Pligt. Ogsaa fra anden Side, fra mange af mine Venners Side baade i og udenfor Rigsdagen, har jeg i den senere Tid faaet stærke Opfordringer til at gøre mit til, at vi kunde faa Forsvarssagen ordnet. Naar jeg derfor har taget imod denne Opgave og sagt ja til Overtagelsen af de to Forsvarsministerier, er det sket, fordi jeg har følt, at saaledes bød min Pligt mig det.

Jeg beder om, at man ikke straks møder mig med altfor store Krav og spænder sin Forventning altfor højt, man maa dog unde mig nogen Tid til at sætte mig ind i den store Administration, som jeg nu er kommen i Spidsen for. Og jeg vil bede erindret, at det ikke bliver nogen enkelt Mand, ikke mig alene, som skal ordne denne Sag, men Sagen skal ordnes ved Samarbejde mellem Ministeren og Rigsdagen og mellem Ministeren og de to Værn, han staar i Spidsen for. Fremdeles vil jeg bede erindret, at den endelige Ordning, som vi forhaabentlig maa naa frem til, jo ikke kan blive saaledes, at det enkelte Parti eller den enkelte Side kan faa sin Villie fuldt ud gennemført, men den maa blive saaledes, at de enkelte Meninger og de forskellige Villier maa bøje sig for hverandre og søge Sagen ordnet efter de berettigede Hensyn, som gøre sig gældende, og som bør og maa ligge til Grund for det Maal, man stræber efter.

Vi erklære, at vi ville være neutrale, vi ville ikke blande os i andre Magters Stridigheder, vi ønske Voldgift mellem Landene, og vi ønske navnlig, at vort Land maa faa Voldgiftstraktater oprettede med andre Magter. Naar vi sige det, maa vi imidlertid ogsaa for Alvor vise de andre Magter, at det er vor Mening at grunde vort Forsvarsvæsen paa Neutralitet og paa Ønsket om at faa Voldgiftstraktater oprettede. Jeg tror nemlig ikke paa, at vi faa vor Neutralitet respekteret og faa Voldgiftstraktater oprettede med andre Magter, naar vi indrette vort Forsvar saaledes, at det er ubrugeligt i en Krig, saaledes som enkelte have ytret Ønsket om, at det skulde være. Der er ogsaa fremsat Ønske om store Nedsættelser i de militære Udgifter, f. Eks. med 20 pCt., og jeg ser jo her paa Budgettet, som vi snart skulle behandle, Forslag, som tilnærmelsesvis naa disse Summer.

Jeg tror ikke, saadanne Nedsættelser ere forenelige med Opretholdelsen af den Ordning, vi have. Jeg tror, at vi ved saadanne Nedsættelser ville ødelægge den Ordning, vi have, og den vil da næsten være værre end ingenting, og jeg tror, at man med saadanne Nedsættelser ikke vil kunne faa en Ordning, som vil være forsvarelig, hvis vi ville naa Maalet: virkelig Neutralitet og Voldgift. Vi maa vel erindre, at det er en farlig Ting, hvis vi indrette os saaledes, at vort Land kommer til at ligge som en Kastebold mellem andre Magter, saaledes som vi have set en Magt i Østasien ligge i det sidste Aars Tid. Vedkommende Land kan vente baade Soldaterudskrivning og Pengeudgift til Oprettelsen af en Hær, som imidlertid vil blive kommanderet af fremmede og brugt af fremmede. En Nedsættelse af Militærudgifterne er højst ønskelig, ikke alene med 20 pCt., men med 30, 40, 50 og 60 pCt. og endnu mere, men det kan ikke ske ved, at vi ensidigt gøre det. Vi ere i saa Henseende afhængige af andre Lande. Det vil være eu stor Befrielse for Folkene — saaledes ser jeg paa det — den Dag, Nationerne ved fælles Forhandling kunne enes om at indskrænke Militærudgifterne, og den Dag vil jeg haabe ikke vil være alt for fjern.

Naar jeg ser hen til, hvad der er passeret i vort Land, og ser de Nedsættelser, som have fundet Sted fra 1895 til 1901, og hvorved vi naaede de mindste Beløb, som overhovedet ere mulige, naar man skulde opretholde Ordningen efter de bestaaende Love, ser jeg ikke, at der for Tiden er Udsigt til væsentlige Nedsættelser af Militærudgifterne. Der er ikke Grund for mig til at udtale mig om — og det kan jeg i Virkeligheden heller ikke —, hvorledes den fremtidige Ordning bør være. Sagen ligger jo efter den samlede Lovgivningsmagts Bestemmelse til Overvejelse i en Kommission. Det har imidlertid glædet mig, at jeg i den sidste Tid har faaet sikker Efterretning om, at denne Kommission stadig har fortsat sit Arbejde og ikke har ladet det hvile, som det fra enkelte Sider i Sommerens Løb har været fremstillet. Jeg haaber, at Arbejdet maa fortsættes fremdeles, og hvis jeg kan gøre noget for at fremme det, skal det ske. I øvrigt er jo Kommissionen sin egen Herre og raader selv for, hvorledes Arbejdet skal udføres. Det skal Kommissionen være, det er dens Ret og dens Pligt ifølge Loven, og jeg kan ikke ønske,